

Forfatter: Jacobsen, Jørgen-Frantz

Titel: Udrag fra Nordiske Kroniker

Citation: Jacobsen, Jørgen-Frantz: "Nordiske Kroniker", i Jacobsen, Jørgen-Frantz: *Nordiske Kroniker*, 1943, s. 106. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-jacobjf_02-shoot-idm139956848360336/facsimile.pdf (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Nordiske Kroniker

Statuen af den rent danske Søhelt Niels Juel, som rejstes her 1881. Paa den ene Side af Sökkelen finder man det danske Rigs-vaaben, paa den anden Side det norske.

Dette er fuldstændig rigtigt. Paa en Flaade, hvis Mandskab baade bestod af Danske og Nordmænd, var Danskeren Niels Juel begge Rigernes Admiral. Noget lignende gælder i en lidt senere Tid Nordmanden Peter Tordenskjold. Han var begge Rigernes Sø-officer. Danmark har den samme Adkomst til ham som Nordmændene til Niels Juel. Men heller ikke mere.

Mange Danske vil utvivlsomt protestere herimod. De hævder, at Tordenskjold var en dansk Officer. De hævder ligeledes, at Holberg og Wessel var danske Forfattere. De skrev jo dansk, hørte den danske Litteratur til.

Ja, alle Datidens Nordmænd skrev dansk. Men var de derfor Danske? Paastanden involerer, at den norske Nation i Tiden mellem 1380 og 1814 slet ikke skulde have eksisteret, og lader sig kun opretholde ved fuldstændig Tilsidesættelse af det Faktum, at Danmark og Norge — i hvert Fald under Enevælden — var ligeberettigede Riger under fælles Konge og fælles Administration.

Det er rigtigt at begge disse Riger var en Stat. Men denne Stat var ikke mere dansk end den var norsk. Hovedstaden laa ganske vist i Danmark. Men Borgerne — og er det ikke dem en Stat er bygget af? — bestod af to fuldstændig ligeberettigede Nationer. Kongerne kaldte sig konsekvent Konger af Danmark og Norge.

Videnskaben har i Erkendelse heraf forlængst indført Betegnelsen den dansk-norske Stat. Men den danske Offentlighed bruger kun meget sjældent dette Udtryk.

Langt alvorligere end den i Virkeligheden ganske overfladiske danske Opfattelse af Norge som et dansk Land før 1814 er imidlertid Nordmændenes egen Underkendelse af deres Riges Stilling inden for den gamle Union.

For store norske Kredse staar Dansketiden som en Periode fuld af Forurettelse og Fornedrelse, ikke blot statsligt, men ogsaa øko-